

Call for change

Tale til FIFA-kongressen i Doha, 31.mars, 2022

Juryuttalelse om vinneren av Årets tale 2023

Gode taler griper inn i verden og endrer den. De viser frem utfordringer og hjelper oss med å forstå, forholde oss til og møte utfordringene.

Dette gjorde fotballpresident Lise Klaveness med sin tale om menneskerettigheter, åpenhet og likestilling, som hun ga på FIFAs kongress i Doha 31. mars, 2022.

Som nyvalgt norsk fotballpresident går Klaveness på talerstolen foran verdens mektigste fotballedere. Hun vet at hun har få støttespillere i publikum, og at mange i salen vil være avvisende til budskapet. Hun vet at mange ikke vil høre det hun vil si, og at hun ikke kan forvente applaus i salen. Likevel kritiserer hun FIFAs etiske standarder, avgjørelsen om å tildele VM til det autoritære regimet i Qatar, og de omfattende bruddene på menneskerettigheter, den manglende inkluderingen av seksuelle minoriteter og de negative holdningene til kvinnefotball. Noen måtte si det. Klaveness sa det.

Talen er modig og budskapet er klart, tydelig og direkte: FIFA skal utelukke arbeidsgivere som ikke sikrer arbeideres sikkerhet og frihet, utelukke ledere som ikke vil være vert for kvinnefotball og utelukke verter som ikke garanterer sikkerheten og respekten for LGBTQ+-personer.

Talen er gjennomarbeidet, velkomponert og med levende språklige bilder. Den har en sirkelkomposisjon som begynner og slutter med fortellingen om jenta som sov med fotballen sin og var redd for ikke å passe inn. Nå står denne jenta foran kongressen som den første kvinnelige fotballpresidenten og representant for en liberal fotballnasjon.

Slik knytter Klaveness sin egen vei inn i idretten til budskapet; drømmen om mestring og inkludering. Fotballen tilhører alle jenter og gutter i verden, uansett hvor de kommer fra, eller hva de tror på. Foran forsamlingen blir Lise Klaveness et slående bilde på oppfyllelse av budskapet hun selv formidler.

Hun deler sin kjærlighet til «den viktigste av alle uviktige ting» og viser at fotball også handler om menneskerettigheter og integritet. Bare slik kan leken med ball bli vårt felles språk, med plass til alle.

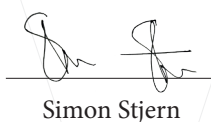
Ordene vakte oppmerksomhet og omtale i verdens nyhetskanaler: The Guardian (Storbritannia), Der Spiegel (Tyskland), TN (Argentina), New York Times (USA) og Globo (Brasil). Talen viste uredd frem utfordringene i klodens største idrettsforbund, og fikk verden til å snakke om problemene. Selv om Klaveness ikke vant hele kongressen den dagen, så vant hun gehør og støtte og viste veien videre. Talen åpnet et retorisk mulighetsrom, som ikke tidligere fantes. Dette rommet kan nå andre kvinner og menn, jenter og gutter, tre inn i og la sin stemme bli hørt.

Store forandringer skjer sjeldent etter en enkelt tale. Det betyr ikke at talen ikke virker. En klar, sterk og modig tale kan inspirere andre til å være sterke og modige neste gang. Slik kan taler skape endring. Det gjør Lise Klaveness' tale fra Doha 2022.

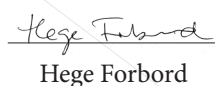
Prisen for Årets tale 2023 tildeles Lise Klaveness. Bergen, 30.nov 2023

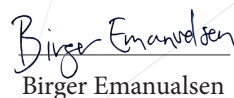
Gode taler griper inn i verden og endrer den.

Jens Kjeldsen

Simon Stjern

Mina Gerhardsen

Hege Forbord

Birger Emanuelsen

ta ordet